

Sygn. akt I ACz 1025/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Kowacz-Braun

Sędziowie: SSA Teresa Rak

SSA Jerzy Bess (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. S.

przeciwko M. S.

o rozwód

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 kwietnia 2016 roku, sygn. akt I C 957/16

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i umorzyć postępowanie w sprawie.

SSA Jerzy Bess SSA Anna Kowacz-Braun SSA Teresa Rak

Sygn. akt I ACz 1025/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił pozew w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia podał, że toczy się przed nim postępowanie w sprawie z powództwa M. S. przeciwko K. S. o rozwód, w którym pozew został złożony w dniu 12 kwietnia 2016 roku o godz. 12:00. Pozew w sprawie niniejszej wpłynął zaś do Sądu Okręgowego w tym samym dniu o godz. 14:10. Sąd Okręgowy podał wobec tego, że powództwo wzajemne o rozwód jest niedopuszczalne, nadto zaś że powództwo K. S. natrafia na stan zawisłości sporu, co oznacza, że o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku. Skutkuje to, zdaniem Sądu Okręgowego, koniecznością odrzucenia pozwu.

Na przedmiotowe postanowienie powód złożył zażalenie, zarzucając mu naruszenie prawa procesowego, tj. ar. 439 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że w razie wszczęcia odrębnej sprawy o rozwód chwilą decydującą o odrzuceniu pozwu w danej sprawie jest chwila wpłynięcia sprawy do biura podawczego sądu niezależnie od tego kiedy i jaką drogą pozew został wniesiony, oraz czy doszło do zawiśnięcia sporu.

Na podstawie tak ujętego zarzutu, powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie.

W uzasadnieniu zażalenia powód zaznaczył, że pozew sprawie niniejszej wniósł drogą pocztową w dniu 7 kwietnia 2016 roku, oraz że Sąd I instancji nie ustalił, czy, i ewentualnie kiedy, doszło do zawiśnięcia sporu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Argumenty zażalenia, jakkolwiek nie dość precyzyjnie sformułowane (Sąd Okręgowy de facto nie oparł bowiem rozstrzygnięcia na art. 439 § 1 k.p.c.), są częściowo zasadne. Zgodnie jednak z przepisem art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., sąd odwoławczy w postępowaniu zażaleniowym orzeka biorąc za podstawę aktualny stan rzeczy, co sprawia, że zaskarżone postanowienie należało uchylić i umorzyć postępowanie w sprawie.

Rozstrzygnięcie Sądu I instancji oparło się na normie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którą sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Decyzja procesowa Sądu Okręgowego była błędna, gdyż – co nie powinno budzić wątpliwości - stan sprawy w toku powstaje w chwili tzw. zawiśnięcia sporu, tj. w chwili doręczenia pozwu stronie przeciwnej (art. 192 pkt 1 k.p.c.). Odrzucenie pozwu nie było zatem dopuszczalne, bowiem w dacie złożenia pozwu w niniejszej sprawie pozew M. S. nie został jeszcze doręczony K. S..

Stan ten od daty wydania zaskarżonego postanowienia zmienił się, gdyż pozew złożony przez M. S. został w dniu 20 maja 2016 roku doręczony pełnomocnikowi żalącego (k. 45 akt sprawy I C 952/16). Nie oznacza to jednak, że w ten sposób powstała przesłanka odrzucenia pozwu. Jak bowiem słusznie zaznacza się w doktrynie (por. np. J. Górowski w: A. Marciniak, K. Piasecki [red.] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I, Warszawa 2016, kom. do art. 199 k.p.c., Legalis/el.) odrzucenie pozwu następuje tylko w wypadkach pierwotnego, występującego w chwili wniesienia pozwu, braku pozytywnej lub istnienia negatywnej przesłanki procesowej, natomiast w razie następczego ich braku nie następuje odrzucenie pozwu, lecz postępowanie jako niedopuszczalne z przyczyn procesowych ulega umorzeniu, na zasadzie odpowiednio stosowanego art. 355 § 1 k.p.c.

Mając to na uwadze, zaskarżone postanowienie należało uchylić, a postępowanie w sprawie umorzyć, co Sąd Apelacyjny uczynił na zasadzie art. 386 § 3 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Podkreślić na marginesie można, że swoje stanowisko w sprawie, łącznie z wnioskiem o rozwiązanie małżeństwa powód może przedstawić w toczącym się postępowaniu z powództwa jego żony – co zresztą uczynił, składając odpowiedź na pozew.

SSA Jerzy Bess SSA Anna Kowacz-Braun SSA Teresa Rak